

El pacte de mai acabar

Felipe González vol un nou pacte antiterrorista per a després de les eleccions que li permeta noves iniciatives negociadores. Amb aquest acord, el govern socialista espera trobar un marge de maniobra suficient per arribar a una entesa amb la direcció d'ETA.

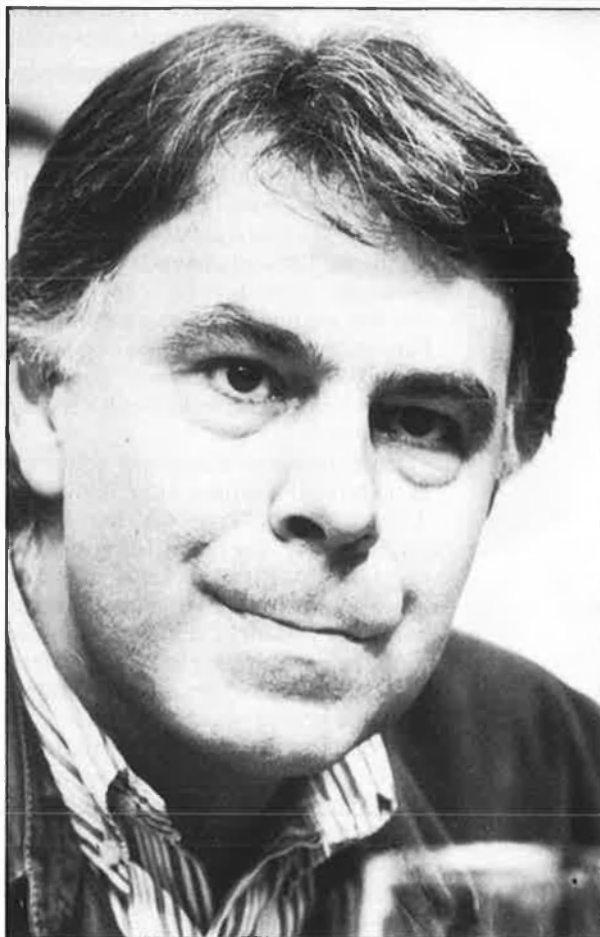
Josep Ma. Sanmartí

Les inevitables giragonses dialèctiques provocades per l'assassinat el dia 12 de la fiscal de l'Audiència Nacional, Carmen Tagle, no han pogut evitar la impressió que aquesta vegada ETA ha sabut triar del punt de vista polític el seu objectiu-víctima i que les autoritats estatals no han tingut més remei que palejar la seva preocupació. Una de les conseqüències més immediates d'aquest neguit governamental fou la proposta feta pel president Felipe González mentre exposava els resultats de la visita oficial del president de l'Equador, Rodrigo Borja. El primer ministre va dir que després de les eleccions del 29 d'octubre caldrà buscar un nou consens antiterrorista entre totes les forces parlamentàries. L'endemà, davant del

primer ministre turc, Felipe González va precisar que aquesta oferta no significa una revisió del consens existent des del 5 de novembre de 1987, sinó una ampliació, un complement, i va admetre que demanar algunes extradicions d'*etarres* «seria una bona idea».

¿Per què Felipe González comença a preparar el terreny per a un nou acord antiterrorista després de les eleccions? Sense dubte perquè té la intenció de prendre noves iniciatives pacificadores i li cal el suport de les altres forces polítiques, de l'anomenat «bloc democràtic». El primer ministre no va voler precisar el contingut d'aquesta proposta, adduint que no és oportú endegar aquest debat en període electoral, però una breu anàlisi de la situació pot il·lustrar per on poden anar els trets.

Les experiències recents han demostrat que en qualsevol procés negocia-

Felipe González no precisa les noves mesures a prendre.

dor el govern manca de marge de maniobra suficient per arribar a una entesa amb la direcció d'ETA. Segons diverses informacions publicades, en les converses d'Alger d'abril passat les dues delegacions havien arribat a un principi d'acord, però l'ala radical d'ETA per un costat i els partits polítics (especialment el PP i els partits bascos) per l'altre el sabotejaren per creure que el govern havia entrat en terrenys que només poden tractar i decidir les forces parlamentàries. És a dir, que malgrat el pacte de Madrid i el d'Ajuria Enea, el govern no disposa d'una carta bàsica com poden ser unes converses secretes.

Això no obstant, els atemptats posteriors, i sobretot el de la fiscal Tagle, han demostrat que si bé el govern té guanyada la partida a la llarga, ETA pot convertir aquest procés final en una agonia inacabable que provocarà

nombroses baixes, algunes d'elles políticament tan sensibles com els dos militars del mes de juliol o el de Carmen Tagle. Deixant de banda les consideracions humanes, el desgast per al govern seria enorme i fins i tot es podrien produir incidents greus dins del sistema democràtic. Confiar en una sortida exclusivament policíaca seria gairebé suïcida, després que la policia no s'hagi apuntat cap èxit rellevant des de fa dos anys i mig. En aquests moments hi ha una mena d'empat, que pot ajornar la solució definitiva fins d'aquí a molts anys.

En aquestes circumstàncies Felipe González ha aixecat una mica el vel per mostrar quina serà la seva estratègia antiterrorista, si guanya les eleccions. No li interessa introduir el debat en la campanya electoral perquè no disposa de gaires trumfos per presentar, i d'altra banda és cert que és difícil parlar de consens enmig de la batalla per recaptar vots. Per un costat es pressionaran els *etarres* empresonats amb mesures com la seva dispersió, per l'altre s'amenaça als caps *etarres* deportats a altres països, com la República Dominicana. No seria gaire difícil aconseguir que el govern dominicà lliurés els sis *etarres* que té i que aquests anessin a parar davant d'un tribunal espanyol. Això certament satisfaria l'opinió pública, desitjosa de venjança, i tranquil·litzaria els col·lectius més colpejats pel terrorisme. I de passada esveraria els sectors d'ETA més vulnerables o menys radicalitzats. ETA al seu torn intenta espantar amb atemptats selectius els cossos encarregats de dur a terme aquesta política, com poden ser els funcionaris de presons, que van protagonitzar un llarg conflicte amb el Ministeri de Justícia arran de l'atac sofert per la mare d'un d'ells.

Per aplicar aquesta estratègia a Felipe González li cal ampliar l'acord antiterrorista i disposar de més marge de maniobra que el que tenia la primavera passada. Com quan s'aplicava la llei antiterrorista derogada. Altrament es pot tornar a enredar amb discussions eternes amb els partits, que veuen de molt mal ull aquestes insinuacions, tement quedar marginats d'algun acord polític. □